

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 29511-09-13

בפני כב' השופט נפתלי שילה, סגן הנשיא

פלוני

ע"י עו"ד אמנון הלוי גת

נגד

אלמונים

ע"י עו"ד איריס אסיף

פסק דין

האם כי יש לבטל את חיובו של התובע במזונות ילדיו רטרואקטיבית משנת 2005 וזאת עקב סירובה של אם הילדים לקבל את כספי המזונות וכן עקב היותם ילדים מרדניים המסרבים להיות בקשר עם אביהם?

א. רקע עובדתי וטענות הצדדים

1. התובע (להלן גם: "האב") והנתבעת מס 1 (להלן גם: "האם") נישאו בשנת 1994 ונולדו להם שני ילדים: ש' וד'. שני הילדים הם הנתבעים 2-3.
2. בין ההורים אירע קרע והתנהלו הליכים משפטיים הן בבית הדין הרבני והן בבית משפט זה.

3. ההורים התגרשו ביום 05.05.05. לאחר שחתמו על הסכם גירושין שאושר וקיבל תוקף של פסק דין בבית הדין הרבני (להלן: "ההסכם").

4. בין היתר נקבע בהסכם, שהאם תורשה להגר לט' עם הילדים "ובתמורה הילדים יבואו לארץ ישראל פעמיים בשנה למשך שבועיים בהפרשי זמן סבירים בהתחשב בחופשות מוסדות הלימוד של הילדים. הוצאות הנסיעה יחולו על האב...".

5. ביום 26.5.05 היגרה האם עם הקטינים לט', שם חיים הוריה, והיא התגוררה עם הקטינים בביתם.

6. ביום 26.9.05 ניתן פסק דין למזונות הקטינים שלפיו על התובע לשלם למזונותיהם סך של 2,700 ₪ לחודש, צמוד למדד.

7. בפסק הדין נקבע בין היתר כי:

"האב טוען שבצד החבות לשלם מזונות לילדים קמה זכות להסדרי ראייה - לקשר עם הילדים. משהופרה הזכות אין לחייבו במזונות הילדים... גם אם הסדרי ראייה לא מבוצעים כפי שנקבע בהסכם ההגירה, לא ניתן לזקוף זאת ישירות לחובת הילדים שהינם בגילאי 6 ו- 10. בכל מקרה יש להותיר סכום מינימאלי בסיסי לקיומם וכלכלתם של הילדים".

8. האב טוען כי מאז שהאם והקטינים היגרו לט', האם גרמה לנתק בינו לבין הקטינים. היא לא אפשרה להם לדבר עמו בטלפון, הסיתה אותם קשות נגדו ואף בשלושה ביקורים שהוא ערך בט', היא הגבילה מאוד את השהות שלו עם הקטינים כך שהוא ראה אותם בסך הכל לכמה שעות בודדות, בכל שלושת הביקורים שלו (סעיף 11 לתביעה).

9. לדבריו, האם לא שלחה אליו את הילדים לביקורים בישראל כפי שנקבע בהסכם וכשהוא רצה לשלם לה את כספי המזונות היא אמרה לו "אני לא צריכה את הכסף שלך, אל תביא לי, אני לא זקוקה לו" (סעיף 15 לתביעה). לטענתו, הנתבעת ויתרה על תשלומי המזונות "בהתנהגות, בדיבור ומכללא", והיא סירבה לקבלם.

10. התובע צירף כנספח ד' לתביעתו, תצהיר שנחתם על ידו ביום 20.8.06 ואשר הוגש בתגובה לבקשת האם להגדלת חוב המזונות בתיק ההוצל"פ. בתצהיר אומר האב בין היתר כי: "מאז הסכם הגירושין ועד עצם היום הזה אין לי כל ידיעה ו/או קשר עם ילדיי ו/או עם הזוכה אין לי כל אפשרות לשלם את המזונות ו/או לראות את ילדיי... אני מבקש מכב' ראש ההוצאה לפועל לחייב את הזוכה ליתן לי את פרטי חשבון הבנק שלה על מנת שאוכל להעביר את דמי המזונות ישירות אליה... אני מבקש מראש ההוצאה לפועל להורות לזוכה.... לרבות מסירת פרטים בדבר מקום מגורי הילדים, מקום לימודיהם, מספרי הטלפון על מנת לאפשר לי להיות בקשר עימם וכן כתובת מגוריי ילדי כעת".

11. התובע טען כי ניסה להעביר את כספי המזונות דרך קרובים ומכרים ואולם ניסיונותיו כשלו והאם אמרה שלילדים לא חסר דבר והם לא זקוקים לכספו (סעיף 19 לתביעה).

12. האם והקטינים שבו להתגורר בארץ בקיץ 2012. בתחילה, התקיים קשר מסוים בין האב לילדים ואולם הקשר פסק ולטענת האב, הדבר נעשה עקב הסתת הילדים ע"י האם.

13. לאחר שהאם שבה לארץ, היא פתחה כנגד האב בהליכי הוצאה לפועל, מאחר שהאב לא שילם מזונות במשך שמונה שנים שבהן הילדים התגוררו בטי.

14. האב הגיש תביעה לביטול חיובו במזונות וטען שיש לבטל את חובו למזונות משנת 2005. זאת, מאחר שהאם סירבה לקבלם ואמרה לו במפורש שלא ישלם את מזונותיהם והיא אף לא מסרה לו את מספר חשבון הבנק שלה לצורך הפקדת המזונות. לטענתו, השיהוי הרב בנקיטת הליכי הוצל"פ נגדו עקב חוב המזונות מלמד שהאם ויתרה על המזונות כשבמקביל, היא מנעה ממנו קשר עם הילדים.

15. כמו כן, האב טוען שהילדים הם בגדר ילדים מרדנים ולכן הוא פטור ממזונותיהם. לדבריו: "אין להפוך את התובע למכשיר הכספומט של ילדיו, אשר יחויב לנפק כספים, בעוד שהוא אינו זוכה למפגש קבוע עמם והם

מסרבים לראותו באופן רציף ועקבי זה למעלה משמונה שנים" (סעיף 40 לתביעה).

16. האם טוענת שיש לדחות את התביעה מאחר שהיא אינה מגלה כל עילת תביעה. לטענתה, האב הוא "סרבן מזונות" מזה שנים רבות ורק לאחר שהיא פתחה בהליכי הוצל"פ כנגדו, הוא הגיש את תביעתו. לדבריה, היא לא מנעה קשר בינו לבין הילדים והאב הגיע שלוש פעמים לטי' ופגש את הילדים לפרקי זמן ארוכים. האב היה צריך לרכוש את כרטיסי הטיסה לישראל עבור הקטינים והוא לא עשה כן במהלך כל השנים. לפיכך, הוא זה שבעצמו גרם לנתק בינו לבין הילדים, שעה שלא ביצע את הוראות ההסכם ולא רכש עבורם כרטיסי טיסה לישראל. לדבריה: "התובע הוא זה אשר מרד בחובתו ובאחריותו כהורה" (סעיף 3 לסיכומיה).

17. הבת ש' למדה בישראל בשנת 2011 ובאותה תקופה היא היתה בקשר עם אביה והוא נהג לבקרה מעת לעת. לדברי האם, גם כשהיא שבה עם הילדים לישראל בקיץ 2012, התובע היה בקשר עם הילדים ונפגש עימם. ואולם "מיוזמתו ומסיבותיו הוא, חדל לראות את ילדיו לפני כ - 8 חודשים, מבלי ליתן הסבר כלשהו לפשר היעלמותו לילדיו" (סעיף 11 ט' לכתב ההגנה).

18. לדברי האם, היא נפצעה באופן קשה מאוד בתאונת דרכים בט' ביום 14.2.08 ולמרות שהיא היתה מאושפזת בבית החולים במילאנו למשך חצי שנה, האב לא הגיע לבקר פעם אחת את ילדיו, על אף שהיא היתה במצב קשה "ונועה בין חיים למוות".

19. האם טוענת כי האב לא הציע לשלם מזונות בשום דרך שהיא ולמרות שסמוך לפני נסיעתה לטי' היא פתחה חשבון בבנק הדואר ב... ומספר החשבון היה ידוע לאב, הוא לא שילם את המזונות עבור ילדיו. לדברי האם, רק לאחר שהיא שבה לארץ, היא יכלה לנקוט בהליכי הוצל"פ כנגד האב והיא מעולם לא וויתרה על תשלומי המזונות.

20. האם טוענת גם, שהילדים הם לא ילדים מרדנים ומעולם לא סירבו לקשר עם האב אלא האב הוא זה שניתק את הקשר עמם ויש לדחות את התביעה. לטענתה "התובע פשוט לא חש בחסרונם של הילדים ובחר שלא לעשות כל

מאמץ לראותם" (סעיף 9.9 לסיכומיה) ו"מדובר באדם רע ואכזר" (סעיף 14 לסיכומיה).

21. בקדם משפט שנערך ביום 13.1.14 הגיעו הצדדים להסכמה שקיבלה תוקף של החלטה ולפיה, האב ייפגש עם הילדים בימים ראשון וחמישי משעה 19:00 ויחזירם לביתם בשעה 21:00. כמו כן ניתן צו להגשת תסקיר שבו יינתנו המלצות ביחס להסדרי הקשר וכן יפורטו הסיבות לנתק שנגרם בין האב לילדים.

22. משכשלו הניסיונות להביא את הצדדים להסכמות, התקיים דיון הוכחות שבמסגרתו נחקרו הצדדים והעדים מטעמם והצדדים הגישו את סיכומי טענותיהם בכתב.

ב. דיון והכרעה

(א) האם האם ויתרה על מזונות הילדים?

1. בפתח הדברים אומר, כי התובע כשל להוכיח שהאם ויתרה על מזונות הילדים או סירבה לקבלם.

2. התובע לא הביא ולו עד אחד או ראייה אחרת שמלמדת כי האם אמרה לו שהיא לא מעוניינת במזונות ולא צריכה אותם.

3. למרות שהתובע טען בסעיף 19 לתביעתו כי הוא "קיווה שיצליח להעביר להם כספים בדרכים אחרות, דרך קרובים ומכרים", לא הובא ולו עד אחד שיעיד שהאב ניסה להעביר כסף עבור המזונות הקטינים והאם סירבה לקבלם.

4. העובדה שהאם לא נקטה בהליכים לגביית המזונות במסגרת ההוצאה לפועל, לא מלמדת בהכרח על ויתור. יש לזכור כי האם התגוררה בטי' וכמו כן, היא נפצעה קשה בתאונת דרכים בשנת 2008, דבר שמסביר אף הוא את חוסר המעש שלה בנקיטת ההליכים. בכל מקרה, שאלת תחולתו של סעיף 11

(ב) לחוק לתיקון דיני משפחה (מזונות) תשי"ט - 1959 על מקרה דנן לא נדון בהליך זה וב"כ הצדדים טענו כי נושא זה נדון בלשכת ההוצאה לפועל.

5. התובע לא הוכיח כי היתה הסכמה בין הצדדים שהוא לא ישלם מזונות. פסק הדין למזונות שריר וקיים ומעולם לא בוטל. לפיכך, דין טענה זו להידחות.

(ב) האם הילדים הם "ילדים מרדנים" שהאב פטור מתשלום מזונותיהם?

1. כפי שנקבע בע"א 1741/93 אזולאי נ' אזולאי (13.7.94): "שלילת מזונות היא צעד קיצוני וחריף אשר יש להימנע ממנו אלא אם כן קיימות נסיבות יוצאות דופן".

2. בתמ"ש 59890/08 פלוני נ' פלונית (ניתן ביום 4.9.11) וכן בתמ"ש 50547-05-10 פלוני נ' פלונית (ניתן ביום 11.1.12), דנתי בהרחבה בשיקולים שעל בית המשפט לבחון, בדונו בשאלה האם יש מקום להפחית או לשלול מזונות לבן מרדן. בין היתר ציינתי, כי על בית המשפט לקחת בחשבון עקרונות ושיקולים אלו:

א. ביטול המזונות ייעשה במקרים קיצונים ונדירים ויש לשקול תמיד חלופה מתונה יותר כגון הקטנת מזונות.
ב. האם סרבנות הקשר נובעת אך ורק מרצונו האמיתי והעצמאי של הילד או שקיימת אשמה מצד האב או האם למצב שנוצר.
ג. האם האב נקט בכל הפעולות והמאמצים הנדרשים לצורך חידוש הקשר.
ד. האם ביטול המזונות עלול לגרום לסיכול הסיכוי לחידוש הקשר.
ה. מה תהיה השפעת ביטול המזונות על אפשרות קיומם הסביר של הקטינים.

3. בעמ"ש 513/09 פלונית נ' פלוני (ניתן ביום 14.4.10) מנה כב' השופט מינץ שלושה נימוקים שניתנו להלכה הפוטר את אב מתשלום מזונות לבנו המרדן:

הנימוק הראשון - מטרת הפטור לכפות על הקטין את מרות האב על מנת שיהיה עמו בקשר.

הנימוק השני - מאחר שמעל גיל שש חיוב המזונות הוא מדין צדקה, אין חובה לתת צדקה לאדם שמתנכר אליך.

הנימוק השלישי - ילד שמתנכר לאביו לא נחשב לקרוב שיש לו עדיפות בקבלת צדקה.

4. במקרה דנן, חודש הקשר בין האב לבן והוא אף לומד סמוך לבית האב והאב מתראה עמו כל כמה ימים (עמ' 7 שורות 13-18). לפיכך, ברור שביחס לתקופה שמאז חזרת הבן לארץ, אין כל עילה להקטנה או ביטול המזונות.

5. יש גם לקחת בחשבון כי המזונות שנפסקו עומדים על סך של 1,750 ₪ כולל מדור וסכום זה הוא על הצד הנמוך ואין כל הצדקה להפחית את שיעורו.

6. השאלה המרכזית שיש לדון בה, מתייחסת לחוב העבר שהצטבר עקב העובדה שהאב לא שילם מזונות לילדיו במשך שמונה השנים שהן התגוררו בט'. מדובר בחוב בגובה של כ- 390,000 ₪ (עמ' 8 שורה 17). דהיינו, לא מדובר על תביעה שמטרתה צמצום או ביטול המזונות מכאן ואילך אלא מטרתה ביטול של חוב עבר שהצטבר וטרם שולם.

7. במקרה דנן, אין מחלוקת כי האם סיפקה בפועל את כל צורכי הקטינים בכל השנים שהם חיו בחו"ל ממקורותיה ובסיוע הוריה. השאלה היא, האם יש הצדקה לפטור את האב מחובו להשיב לאם כספים שהיא הוציאה עבור כלכלת הילדים, עקב טענתו כי האם מנעה ממנו קשר עמם. במקרה דנן, לפחות בכל הנוגע לש' שהיא כבר בגירה, אין כל חשש כי הפחתת המזונות תביא לפגיעה בקשר עם האב. לדאבון הלב, ש' הודיעה כי היא בכל מקרה לא מעוניינת בקשר עם אביה ולא ניתן לכפות עליה קשר עמו.

8. בתסקיר מיום 17.8.14 נאמר בין היתר כי :

"בביקור בית שערכתי בבית המשפחה נכחו האם, הוריה והילדים... במהלך הביקור מיד עם תחילת שיחת ההיכרות, הסבתא התחילה לדבר בגנות האב, טענה טענות קשות בזמן שהילדים נוכחים ומאזינים לשיחה. ביקשתי מהסבתא לא לדבר באופן זה כשהילדים נוכחים ומאזינים לשיחה, אך הסבתא סירבה וטענה במפגיע שהילדים יודעים הכול וכבר שמעו זאת.

במשך רוב הפגישה הסבתא המשיכה לדבר אודות הגירושין, הסיבה להם, התנהגותו של האב והוריו והתנהגות משפחת האב בבית המשפט. הטון היה מתלהם ותוקפני, כאילו הגירושין אירעו זה לא מכבר. ניסיונות להסב את השיחה לנושאים אחרים שקשורים בילדים בלבד, לא הצליח, שכן האם והסבתא חזרו על האשמותיהם כלפי האב ומשפחתו. בכל אותו הזמן, הילדים שהיו עדים לשיחה, שתקו ואף הסבא בחר לשתוק. היה ניסיון מצדו לדבר אודות משפחת ח' והייחוס שלה למשורר יהדות מרוקו רבי... אך הוא הושתק ע"י אשתו באופן תקיף. ככל שעובר הזמן, הבן ד' מבקש מאמו ומסבתו באיטלקית להפסיק. מביקור זה התרשמתי שהאווירה בבית עוינת את האב, והילדים נדרשים לנאמנות לאם. האב נתפס כפוגע באם ומי שמצדד בו, בוגד באם ובסבתא. התרשמות זו התחזקה, לאחר השיחה עם הילדים. גם כשוחחתי עם האם אודות התרשמותי זאת, היא הגיבה בתוקפנות כלפי, לא היתה כלל תובנה למצב... היא הסכימה לאשר פגישות של ד' עם אביו, אך הפגישות צריכות להיות מוגבלות למפגשים מחוץ לביתו, ולבית משפחתו המורחבת".

9. העו"ס נפגשה עם הילדים ומסקנתה לאחר פגישתה עם ש' היתה כי היא :

"היתה מעורבת במשבר הזוגיות ובעיקר מוסתת ע"י האם כנגד האב... ש' התקשתה להתייחס אליו כאל אבא, היא לא כל כך שיתפה פעולה עמו, סירבה להגיע לביתו, כיוון שהתחתן מחדש. שאלתי את ש' הרי גם אמא נישאה מחדש, ש' ענתה: "שאמא נישאה לאחר ששאלה את רשותם לכך, אביה לא עשה כן". התרשמתי שש' מושפעת מאוד מהאווירה בבית כנגד אביה, היא מתנגדת לפגוש את אביה... ש' התנגדה לבוא לפגישה עם אביה שקבעתי במשרדי".

10. העו"ס נפגשה גם עם ד' והיא מציינת כי :

"בשיחה עמי ד' אמר שהוא רוצה לפגוש את אביו, אך לא בביתו ולא בבית הוריו. לשאלתי, נפלט לו שאמא מתנגדת לכך, ואח"כ תיקן שהוא לא רוצה, בשל היחס הלא טוב שאמו קיבלה ממשפחת אביו ובשל התנהגותם של סבתו ודודיו בבית המשפט... התרשמתי שד' משווע לאביו".

11. העו"ס מסכמת את התסקיר באומרה כי :

"התרשמתי שהאווירה בבית האם הינה שלילית כלפי האב. האם והסבתא מדברים בגנותו של האב ומשתפים אותם באופן בוטה בסיבות לגירושין ובהתנהגות השלילית מבחינתם של האב, אמו ומשפחתו. אף שעברו עשר שנים, ולמרות שהאם נישאה מחדש, עוצמת הקונפליקט נשארה בעינה כאילו משבר הגירושין אירע לפני זמן קצר. אף שהבעתי בפני האם את התרשמותי, האם דוחה זאת מכל וכל, ואינה מבינה את חומרת המצב. הילדים מושפעים מאוד מהאווירה בבית. התרשמתי שהילדים נמצאים בקונפליקט נאמנות קשה. ביקורים אצל האב בביתו ובבית משפחתו המורחבת נחשבים כבגידה באם ובסבתא ובשל כך הם אינם מוכנים לבקרים".

12. אף אחד מהצדדים לא ביקש לחקור את העו"ס ולפיכך יש לאמץ את ממצאיה.

13. האב זימן לעדות את אמו, אשתו ואחיו אשר העידו אודות ניסיונותיו הרבים שלו ליצור קשר עם הילדים כשהם שהו בט'. אמו הגב' מ' העידה כי היא שלחה עם מכרה שלה המתגוררת לידי מקום מגורי הילדים בט' והגיעה לביקור בישראל, מתננות עבור הילדים. ברם, אותה מכרה אמרה לה כי היא לא יכלה לתת את המתנות לילדים מאחר ו"הצד השני יבוא לצעוק" ולכן "עד היום המתנות אצלה בבודים" (עמ' 9 שורות 24-31). לטענתה, האם "הרעילה אותם שהורי האבא לא קיימים יש לכם רק משפחה מצד אמא. מצד אבא לא" (עמ' 10 שורות 28-29).

14. אשתו של האב, הגב' ט' שנישאה לאב בשנת 2007 העידה כי :

"אחרי שהתחתנו הייתי עדה לאין ספור ניסיונות שלו להתקשר אליהם לבית כאשר הם היו בט'. עשרות שיחות שהיה מנסה לדבר עם ש' לא נענו. לעיתים נדירות היא היתה עונה... זה הביא אותנו לדמעות. הוא היה שבור.... בשנת 2012 נודע לו שש' הגיעה ללימודים בארץ ושהיא נמצאת כבר כמה חודשים בארץ. הוא ניסה לאתרה והתקשר המון לדעת היכן היא לומדת ובסופו של דבר הצליח לאתר אותה וביקש לראותה והיא אמרה שלא

יבוא. הוא אמר לי שהוא בכל זאת רוצה לראותה כי הוא מתגעגע ואז נסע לשם....".

15. אחיו של האב, ג' העיד כי התובע "לא מרפה ולו לרגע אחד לנסות ליצור קשר עם הילדים שלו". לדבריו, הוא והתובע פנו לאנשי מקצוע והם ייעצו להם לא לנקוט בשום פעולות כנגד האם לצורך חידוש הקשר בין האב לילדים וזאת על מנת לא ליצור חיכוך ומתח נוסף עם האם ולהמתין שהילדים יגדלו (עמ' 15 שורות 10-26). לדבריו, מאחר שהאם לא אפשרה כל קשר בין הילדים לאב ולא היתה מוכנה לשום תקשורת עם האב, האב לא יכול היה לרכוש כרטיסים ולארגן נסיעה של הילדים אליו. האב נסע לבקרם שלוש פעמים כאשר פעם אחת הוא ניצל הזדמנות שהאם לא שהתה עם הילדים והוא נסע לבקרם (עמ' 16 שורות 18-23). הביקורים התקיימו בשנים 2006, 2007 ו - 2010 כשלטענתו הוא ראה אותם "לשעות ספורות" (עמ' 20 שורות 10-16).

16. האב העיד כי גם כשנסע לבקר את הילדים בט', האם לא אפשרה לו לראות את הילדים פרקי זמן משמעותיים ואף איימו עליו כי יזמינו כנגדו את המשטרה (עמ' 21 שורה 15). לדבריו, הוא הגיע לט' ללא תיאום מאחר שהאם סירבה לכל קשר אתו ולא הסכימה לתאם עמו דבר. הוא הגיע בחופשות כפי שנקבע בהסכם וגם כשהגיע, האם הגבילה מאוד את זמני הביקור שלו עם הילדים. (עמ' 16 שורה 28 עד עמ' 17 שורה 7).

17. לדבריו כשהוא היה מתקשר לילדים "אני לא מקבל שום מענה ורק קללות וניתוקים" (עמ' 18 שורה 18). לטענתו, הוא התייעץ עם עו"ד מקייס מה לעשות ונאמר לו שטיפול בהליך משפטי בט' כרוך בעלויות רבות, הכולל שכירת שירותים של עו"ד מקומי והוא החליט שלא לפעול "בכוח" כנגד האם (עמ' 19 שורות 12-17).

18. האב העיד כי קנה לבת מחשב נייד ב - 2007 על מנת שתוכל ליצור אתו קשר ואולם הבת סירבה לקבל את המחשב (עמ' 20 שורות 29-32). לדבריו, האם מסיתה את הילדים מגיל צעיר ומונעת ממנו קשר עמם.

19. מטעם האם העידה אמה הגב' ר'. לטענתה, בביקור הראשון של האב בט' הוא היה עם הילדים מבוקר עד לילה והם אף הזמינו אותו לאכול בביתם

(עמ' 25 שורות 28-29 ועמ' 28 שורה 1). לדבריה, למרות שהאם עברה תאונת דרכים קשה ביותר והיתה על ערש דווי בשנת 2008, האב לא בא לבקר את הילדים למרות שידע על התאונה (עמ' 26 שורות 3-4).

20. הגב' ר' אישרה בחקירתה כי האם לא רצתה לאפשר לילדים לנסוע לישראל לבקר את האב, מחשש כי האב יוציא כנגדם צו עיכוב יציאה מן הארץ (עמ' 28 שורות 12-13).

21. הבת ש' העידה כי היא התקשרה לאב כל חודשיים שלושה (עמ' 28 שורה 28) וכי בביקור הראשון שלו בט' היא נפגשה עמו כל יום. לדבריה, בביקור השלישי שהיה בתקופת הלימודים שלה, היא נפגשה עמו פעמיים או שלוש בשבוע, כשהביקור היה לעשרה ימים (עמ' 29 שורות 1-28 ועמ' 31 שורות 23-24).

22. כשש' נשאלה מדוע לא הודיעה לאביה שהיא מגיעה לישראל ללמוד בתיכון כשהיתה בת 17 ולא יצרה אתו כל קשר אף לאחר שהגיע לארץ, היא ענתה כי: "פחדתי שיעשה לי צו עיכוב יציאה... ולא אוכל לראות את אמי כי היא בט"ו" (עמ' 32 שורות 29-30 ועמ' 33 שורות 2-3). גם האם אישרה כי אחת מהסיבות שבגללם הילדים לא בקרו את האב בישראל היתה החשש כי יוצא כנגד הילדים צו עיכוב יציאה מן הארץ (עמ' 33 שורות 21-22).

23. האם אישרה שאף פעם לא פנתה אל האב בדרישה כי ישלם את המזונות (עמ' 34 שורות 3-4). האם לא הוכיחה כי מסרה לאב את מספר החשבון שלה בישראל לצורך הפקדת המזונות (עמ' 34 שורות 9-11).

24. מניתוח העדויות עולה התמונה הבאה: האם לא עודדה כלל וכלל את הילדים ליצור קשר עם אביהם. האב היה חסר אונים ואולם הוא לא נקט בשום פעולה על מנת לאכוף את הסדרי הראייה. האב לא הפקיד בחשבון בנק את מזונות הילדים והאם לא פנתה אליו כי ישלם את המזונות. האב לא שלח ולו מכתב אחד לאם שבו ביקש לתאם מועד לביקור הילדים בישראל ולא תיאם רכישת כרטיסי טיסה לילדים. האם חששה כי אם תאפשר את יציאת הקטינים לישראל, יתעוררו קשיים בחזרתם, אם האב יוציא כנגדם צו עיכוב יציאה.

25. מתסקיר העו"ס עולה כי עד היום ולמרות שהאם יודעת כי היא נמצאת "תחת זכוכית מגדלת", ההסתה הקשה שלה כנגד האב נמשכת. הילדים נמצאים בקונפליקט נאמנויות ושי' בחרה לנתק כל קשר עם אביה.
26. האם לא נקטה בשום פעולה אקטיבית לצורך גביית המזונות ומאידך, לא מילאה את חובתה כהורה המשמורן, לדאוג לכך שהילדים ימשיכו להיות בקשר עם האב. שוכנעתי מעדות אשתו של האב, כי האב ניסה פעמים רבות להתקשר לילדיו ולהיות עמם בקשר. הוא נסע לט' שלוש פעמים ואף פעל ליצור קשר עם ש' לאחר שנודע לו כי היא לומדת בארץ.
27. התנהגותה של האם, אשר אפילו לא יידעה את האב כי ש' לומדת בארץ, ראויה לכל גינוי. היא מלמדת כי האם רצתה לנתק את הילדים מאביהם ולמנוע מהילדים קשר עמו.
28. אני לא סבור כי במקרה דנן יש אשם בילדים והם ילדים מרדנים. האשם רובץ לפתחה של האם אשר הסיתה וממשיכה להסית את הילדים כנגד האב. עד היום, הבן חושש ללון בבית אביו, מסרב לשהות אצלו בשבתות ובחגים (סעיף 17 לסיכומי התשובה) ומקבל מסרים בוטים כי משפחתו של האב שלילית ויש להתרחק ממנה. למרות שאשת האב הביעה תמיכה בלתי מסויגת בקשר של האב עם הילדים והביעה נכונות לתמוך, האם ממשיכה לגרום ל"חרם" כלפיה מצד הילדים.
29. טענת האם בסיכומיה (סעיף 9.3) כי ש' "הבינה בעצמה, בבגרותה, כי כל רצונו של אביה אינו טובת הילדים אלא טובתו שלו עצמו והכפשת אמה" מלמדת כי אף כיום, "מכניסה" האם לראשה של הבת ש' כי האב לא מעוניין בקשר עמה, דבר שאין לו כל יסוד ושחר. אדרבא, התעקשותו של האב להיות בקשר עם ש' בתקופה שלמדה בישראל ונסיעותיו לאזור הצפון על מנת לפגוש אותה, מלמדת כי הוא כן ואמיתי ברצונו להיות בקשר גם עמה ועמדת האם מהווה הסתה והכפשה חמורה ביותר. אף שהאב שגה כאשר סיפר לילדים כי הוא היה "7 פעמים בבית הכלא" בגלל האם (עמ' 35 שורות 15-11) ומדובר באמירה לא ראויה כלל, אין הדבר הופך אותו לאב שלא מעוניין בקשר עם ילדיו.

30. כאמור, במקרה דנן, הילדים לא ייפגעו אם ייקבע כי יש לבטל את חוב העבר. הילדים כבר קיבלו את כל צרכיהם מהאם. לפיכך, בעניינו לא קיים חשש כי הקטנת או ביטול המזונות ייפגע ברווחתם של הקטינים, חשש שמביא להימנעות מהקטנת או ביטול מזונות לבן מרדן. אין גם חשש כי ביטול או הקטנת המזונות תביא להחרפת הקשר עם הילדים מאחר והבת ש' כבר בגירה ולא ניתן לכפות עליה קשר עם אביה. מאידך, הבן ד' נמצא בקשר עם האב ואין צפי כי מניעת האפשרות מהאם לגבות חוב עבר של המזונות תגרום לפגיעה בקשר שנוצר בינו לבין האב.

ראו: תמ"ש 27271/01 ע.ש. נ' ש.ש (ניתן ביום 7.11.11 מפי כב' השופט מרכוס), תמ"ש 75946/00 ס.ש. נ' ל.ק. (ניתן ביום 22.5.12 מפי כב' השופטת מילר), תמ"ש 4667/08 פלוני נ' אלמונית (ניתן ביום 25.9.06 מפי כב' השופטת גולן ז"ל).

31. לא ניתן להתעלם כי קיים "אשם תורם" משמעותי מצד האב, אשר לא נקט באמצעים רבים יותר לצורך חידוש הקשר. לא הוצגו פניות בכתב שלו לאם ומשפחתה והוא לא רתם את קהילת ... ששני הצדדים משתייכים אליה, על מנת שישפיעו על האם. האב לא הציג ולו מכתב אחד ששלח ובו בקשה לשיתוף פעולה עם האם לצורך רכישת כרטיסי הטיסה לילדים. האם צודקת כי האב ידע למצוא את הילדים כשהגיע לט' ולכן היה עליו לפחות לשלוח מכתבים לכתובת הורי האם שבה התגוררו הילדים ושבהם יציע מועדים להגעת הילדים ארצה. האב לא פנה ולו במכתב אחד לצורך כך (סעיף 9.1 לסיכומי האם).

32. ברם, אני סבור כי התנהלות האם כיום, שעה שהיא עומדת על גביית מלוא חוב מזונות העבר, מהווה שימוש בזכות שלא בתם לב. האב צודק כי "אין לגרום לחוטא לצאת נשכר" (סעיף 34 לסיכומיו). לפיכך, יש מקום כי היא "תשלם מחיר" על התנהלותה באופן זה שהיא לא תוכל לגבות את מלוא החוב שהצטבר.

33. לפיכך, משש' עומדת בסירובה גם כיום לכל קשר עם אביה, אפילו שהיא בגירה ומשהוכח כי האם דרשה ממנה אפילו לא להודיע לאב כי היא עברה

ללמוד בישראל ובמשך כמה חודשים מאז שהגיע ללימודים בישראל, היא לא יצרה כל קשר עם אביה (סעיף 5 לסיכומי התשובה), יש הצדקה כי חוב המזונות של האב בגין מזונות הבת ש' יבוטל. חובו של האב בגין אי תשלום מזונות הבן ד', יעמוד בעינו.

34. מאחר שהתביעה התקבלה בחלקה ורק חוב העבר בגין מזונות הבת מבוטל, הנתבעת תשלם לתובע הוצאות משפט ושכ"ט עו"ד בסך מופחת של 10,000 ₪.

35. פסק הדין מותר לפרסום בהשמטת פרטים מזהים.

ניתן היום, ט' סיוון תשע"ה, 27 מאי 2015, בהעדר הצדדים.